

Lonnyt mööda jõge sõitma panna pole võimalik

(Algus lk 1.)

Raivo Sihver
raivo@polvakoit.ee

Loodusajakirjanik Kristel Vilbaste pakkus Saesaare paisjärve teemalisel arutelul välja, et võib-olla saab Lonny panna jõge mööda sõitma või siis sellest kohvik teha.

«See on täiesti absurdne, kui keegi leiab, et paneme Lonny pakkude otsa ja asutame sinna kohviku või joomapunkri,» kostis selle mõtte peale Arvo Järvet. Eesti Veeühingu juhataja pooldab praegust maastikulist mitmekesisust ning tänase olukorra säilitamist, mille keskmes on Saesaare paisjärv.

Kohalik kogukond ei saa minna vastuollu looduskaitse põhimõtetele. Näiteks soovitas Kristel Vilbaste kogukonnal puhastada Emaläte kändudest ja prahist. Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni juhataja Ena Poltimäe ütles, et nad puhastasid Emalähet langenuid puudest, kasutades käsisaage.

Küsimusele, mida on kaivas Emalättega veel ette võtta, vastas Poltimäe, et aeg annab arutust. «Vaatame, kuidas seal tasapisi edasi minna, sest me ei taha uusi varinguid. Aga trepp tuleb ikkagi ära pandada.»

Eesti Maaülikooli lim-

Raivo Sihveri foto

Kolmapäeval Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses toimunud Saesaare paisjärve teemalisel seminaril jäädki küll eriarvamusele, kuid õhk nii palavaks ei läinud kui aprillis toimunud arutelul. Esiplaanil seminaril üks läbiviija, keskkonnaagentuuri hüdrobioloog Tauno Jürgestein.

Keskkond

noloogikeskuse peaspetsialist Rein Järvekülg rääkis Ahja jõe kaladest praegu ning pärast pausi allalaskmist. Ta märkis, et kalariiklus taastub 3-8 aasta pärast. Kuna Eesti jõgedel professionaalset kalapüüki ei toimu, siis pole Järvekülje arvates harrastuskalapüügi puhul majanduslikust

poolt üldse mõtet rääkida.

Kuigi paljud ei pea hüdroleenergiat enam roheliseks elektriks, on Kiidjärve mees Tõnu Kroll teisel arvamusel: «Kas teate, palju Saesaare hüdroelektrijaama (HEJ) aastast elektrit toodab? Miljon kilovatt-tundi, mis võrdub tuhande tonni põlevkiviga. Kas see on roheline energia või ei ole? Arvan, et tuhande tonni mittepõletamine on hea asi.»

Kroll lisas, et Saesaare HEJ varustas käikulaskmisel elektriga Põlvat ning selle ümbruskonda - seda ajal, mil Narvast Lõuna-Eestisse polnud veel kõrgepingeliini rajatud.

Mis saab siis, kui paisjärv säilitatakse?

Margus Timmo märkis, et kaladele vaba liikumise tagamiseks on majanduslik mõju ka Piusa jõel, kus on kästud kõik vesiveskid

Küsitluses eristub selgelt ka kolmas grupp - erapooletud

Saesaare paisu tulevik jagab inimesed kahte leeri - on neid, kes pooldavad paisu likvideerimist ja loodusliku kääretiku taastamist ning neid, kes seisavad sellele vastu. Hiljuti Hendrikson & Ko läbi viidud küsitluses eristus selgelt ka kolmas grupp ehk erapooletud, kel pole otsuse langetamiseks piisavalt teavet, andis teada keskkonnaagentuuri avalike suhete peaspetsialist Kadri Kauksi.

minaril keskenduti peamiselt Saesaare paisu allalaskmisele ning järgneva olukorra kirjeldamisele, siis Arvo Järvet peab vajalikuks keskendada järgmisel koosolekul teemale, et mis saab siis, kui paisjärv säilitatakse.

Margus Timmo märkis, et inimeste erinevate arvamuste taga võib peituda hirm muudatuste ees, sest ei teata, mis võib tema endaga muutuste käigus juhtuda. Seetõttu on oluline, kuidas suudetakse muudatustega kohaneda ning leida uues olukorras ka teed nimisvõimalusi. «Lõppude lõpuks on kõige tähtsam erinevate uuringute läbiviimine ning tulemuste avalikule arutelule panek.»